

Stanowisko Zespołu Ekspertów KEP ds. Bioetycznych
w sprawie macierzyństwa zastępczego

Ponieważ w Polsce pojawia się coraz więcej ofert gwarantujących posiadanie zdrowego dziecka na drodze surogacji, Zespół Ekspertów KEP ds. Bioetycznych pragnie krótko przywołać implikacje nauczania Kościoła odnośnie do technik sztucznego rozrodu i ich zastosowania w odniesieniu do macierzyństwa zastępczego:

1. Surogacja jest dostępna wyłącznie na drodze sztucznego zapłodnienia, zazwyczaj dokonywanego pozaustrojowo (in vitro), co oznacza, że pociąga za sobą wszystkie konsekwencje – genetyczne, rozwojowe i psychologiczne – stosowania technik sztucznego rozrodu. Ekspersi Zespołu wielokrotnie zwracali uwagę na poważne konsekwencje – tak dla zdrowia samych dzieci, jak i zagrożeń zdrowia społecznego – stosowania in vitro w medycynie ludzkiego rozrodu.
2. Umieszczane w ofertach gwarancje zdrowego potomstwa w nieunikniony sposób prowadzą do konkluzji, że poczęte dzieci w przypadku wykrycia chorób genetycznych bądź rozwojowych zostaną uśmiercone na drodze aborcji eugenicznej. Zespół Ekspertów przypomina, że zabójstwo nienarodzonego dziecka jest zawsze działaniem w najwyższym stopniu niegodziwym, a niekiedy w świetle obowiązującego w Polsce prawa, jest też przestępstwem.
3. Przeprowadzanie procesu macierzyństwa zastępczego poza granicami Polski nie czyni go legalnym. Jest wręcz przeciwnie, proceder ten nabiera znamion międzynarodowego handlu ludźmi, czego nie da się usprawiedliwić ani pragnieniem posiadania potomstwa ani zgodą niemal wszystkich uczestniczących w procesie stron. Zespół zwraca uwagę, że przedmiotem transakcji są dzieci, traktowane jako towar, a nie jako osoby obdarzone niezbywalną godnością przywiązaną do ich człowieczeństwa.
4. Oprócz faktu handlu ludźmi, niegodziwym jest także przedmiotowe traktowanie kobiet, udzielających swojego ciała na potrzeby macierzyństwa zastępczego. Ich formalna zgoda, nader często wynikająca z chęci poprawienia statusu materialnego, nie czyni godziwym działania, w którym człowiek jest traktowany przedmiotowo, nawet jeśli ów człowiek czyniłby to dobrowolnie.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Zespół Ekspertów ds. Bioetycznych stwierdza, że macierzyństwo zastępcze jest działaniem ze swej natury niegodziwym i nie da się ono pogodzić z wiarą i moralnością chrześcijańską.

Pragnienie posiadania potomstwa nie może być interpretowane jako prawo do posiadania potomstwa, ponieważ dziecko w sensie ontologicznym, a więc jako osoba ludzka, nie jest własnością swoich rodziców. Poczęcie i urodzenie dziecka nie może być przedmiotem transakcji handlowej ani ze strony kobiety oferującej swoje ciało do wynajęcia na potrzeby rodzicielstwa zastępczego, ani ze strony osób chcących tą drogą uzyskać potomstwo, ani też proceder surogacji nie może być tolerowany, dopuszczany, akceptowany, ani tym bardziej promowany przez instytucje państwowe.

Konkludując, Zespół Ekspertów KEP ds. Bioetycznych wzywa władze państwowe Rzeczypospolitej Polski do podjęcia natychmiastowych, stanowczych działań uniemożliwiających macierzyństwo zastępcze obywatelom polskim oraz blokujących działalność firm oferujących takie procedury na terenie państwa polskiego.

W imieniu Zespołu Ekspertów Konferencji Episkopatu Polski ds. Bioetycznych

Bp Józef Wróbel SCJ

Warszawa, 27.08.2026